

“త్వమసి మమ భూషణం,
త్వమసి మమ జీవనం.....”

౧

నా కిదం తేమీ తెలీదు నిజంగా. ఎప్పుడూ నాపూలూ, నాపాటలూ, నాగొడవే నాకు గాని యితరు యొక్క డేం చేస్తోన్నారో కనిపెద్దోండడం నా స్వభావం కాదు. నాది అట్లాంటి స్వభావమే అయితే మావారు గోపాలకృష్ణుడి అవతారమైనందుకు ఈ కళ్ళతో యింకా యెన్ని దృశ్యాల చూసేదానో, యీ చెవులతో యెన్ని విషయాల విసేదానో!

డాక్టరుగారి కాంపౌండులో ఆపడమరవేపు మూల కున్న పొగడచెట్టంటే బలేసరదా నాకు. మధ్యాహ్నంపూట దానినీడలో మట్టసంగా కత్తిరించిన గరకమీద చల్లగా అడ్డమొరిగి చదువుతోనో, పాడు తోనో వుంటే నా కమితానందం కలిగేది. ఆవాళ మధ్యాహ్నంకూడా అక్కడే ఉన్నా. వాళ్ళ బుజ్జి ఆమతో ఆమతో అట్లాగే నాపక్కన గరకమీద నిండుగా పూసిన తెల్లగులాబిమొక్కపక్కన నిదర పోయింది. బోర్ల గా ఆవల్లనిగరకమీద పడుకొని గరక పోచ నోహదాన్ని పళ్లమధ్య కొరుకుతో యేదో ఆలో చిస్తోన్నా. నిశ్శబ్దం అంతటా. ఊరబిచ్చుకలు కొన్ని 'కిట్, కిట్' మంటో యేరుకోతింటోన్నాయి అక్కడక్కడ. అకస్మాత్తుగా కుడివేపుకి మళ్లా. దట్టంగా అల్లుకున్న మల్లెతీగల్లోంచి నాళ్ల పడకగది, పెద్దకిటికీ, దానికి దగ్గరగా వున్న పెద్ద మంచంపరుపూ అవుపడు తోన్నాయి. నేనట్లా చూస్తోండగానే బారిపోయే వైటని సైతం తెక్కపెట్టకుండా పద్మావతి రోజుతో వొచ్చి మంచంమీద కూలబడి దిండులో తలదాచుకొని యేడుస్తోంది. వెనకాలే మా ఆయనగూడా వొచ్చి ఆమె పక్కన కూచున్నాడు. ఆమెభుజంమీద చెయ్యేసి తన నమ్మలేదు. మరిప్పుడో? నాకళ్లని నమ్మకండా తోసే

వేపు తిప్పుకుంటో, “యాడవకమ్మా పద్మావతీ!” అంటోన్నాడు. ఏడుపుమానటంలే దామె. చివరకి బల వంతంగా ఆమెని లాగి తనపై వొరిగించుకొని తన కుడి చేత్తో కళ్లని తుడుస్తో మెల్లగా నాలుగుమాట లేవో అన్నాడు. అవి వినపళ్లా నాకు గుండె ఝల్లుమంది. వాళ్లు నన్ను చూస్తారేమో నని యీవేపు మళ్లా. ఏం మాశానా అని విచారించా. నిజంగా అట్లా చూశానా, లేక భ్రమా? ఆముహూర్తాన నా హృదయం పొందిన అవస్థని వర్ణించడం నాతరంకాదు. ఒక్కనిమిషం తరువాత మళ్లీ ఆవేపు మాశా. వాళ్లిద్దరూ....కళ్లు మూసుకున్నాయి. ఎడమవేపు తిరిగి ముఖాన్ని గరక లో దాచి యేడ్చా. ఎందు కేడ్చానా అంటే నాకే తెలీదు. రెండు నిమిషాలు గావును అట్లా వున్నా. తిరిగి ఆకిటికీవేపు మాశా. వట్టి మంచమే వుంది. వాళ్లు లేచిపోయారు.

మా ఆయన్ని గురించి యెన్నోసార్లు యెందరో చెబ్తే అంతా అబద్ధ మని తోసేసా. సానివళ్లకు గూడా డబ్బు తగలేస్తా డని విన్నా. కాని యేవీకూడా నమ్మలేదు. న న్నొక దేవతలా ఆరాధిస్తో పువ్వులా చూసుకుంటో తిరిగే ఆయన్ని గురించి యిట్లాంటివి నమ్మటమే! న న్నమాంతం తన రెండుచేతుల్లో యెత్తు కొని తన హృదయానికి అదుముకుంటో, “నువ్వు నా దానివటం పూర్వజన్మ సుకృతం కామూ, నాది” అంటోంటే యితరు చెప్పుకునే విషయాలు నిజమేనా అనికూడా అనుమానపడటానికి గుండె లొస్తాయా? ఆయన నన్ను సంతోష పెట్టడాని కట్లా ప్రేమప్రకటన గావిస్తాడా, లేక నిజంగా హృదయపూర్వకంగానా అని షరీక్షించాకూడా యెన్నోసార్లు. ఒక్క నువ్వుగిం జంత కపటమైనా ఆహృదయంలో అవుపడదు. అలాంటాయన యితరస్త్రీలకోసం ఆశపడ్డాడంటే యేమాత్రం

యటంకూడా సులభంకాదు. ఒకసారి కాదు, రెండు తడవలా చూశా.

ఎంతసే పక్కడున్నానో తెలీదు. "అరే బుజ్జి యిక్కడే నిద్రపోయిందే" అనే డాక్టరుమాటలు విన పడ్డాయి. చప్పున లేచా. ఆయన నాపక్కనే నుంచున్నాడు, బుజ్జివేపు చూస్తో.

"ఇప్పుడే వస్తోన్నారా హాస్పిటాలునుంచి?"

"అవును."

నావేపు తిరిగి నాపక్కన పడున్న గులాబి రెక్కలకేసి చూసి నిర్ఘాంతపోయాడు. ఒకటి రెండు రిక్కల్ని కేత్తో యెత్తి, "ఎక్కడి వివి?" "ఏం, ఆ మొక్కని." చేతిమారంలో వున్న ఆ మొక్కని చూపించా. ఉగ్రుడై తన చేతుల్లోని రిక్కల్ని నేలకికొట్టి, "నా ఆర్నెల్ల కృషిని గంగలో కలిపారు. వందరూపాయిల మందుల్లో నిన్నపొద్దున్నే ఇంజెక్షన్ ఇచ్చాయి మొక్కకి. గంటగంటకి పూలల్లో కలుగుతోండే మార్పుని రికార్డు చేస్తోన్నాను."

"క్షమించండి, నాకు తెలీ దివంతా."

"ఇదేమిటి పెద్దపెద్ద అక్షరాల్లో చీటీగూడా తగలేశాగా" అంటో ఒక్కఅడు గావేపేసి మొక్కకు వేళ్లాడుతోన్న చీటీని లాగి నాముందు పడేశాడు. 'ఈచెట్టుని ముట్టుకోగూడదు' అని వుంది దాంట్లో.

"ఏదో ఆలోచనలో వుండి ఆచీటీని చూశ్లేదండీ" అన్నా. నిజంగా చూశ్లేదు. ఆపూలని నాచేతులు తెంపిందికూడా నాకు తెలీదు. ఇంతల్లోకి ఆయనమాటల వల్ల బుజ్జి లేచింది. తోటమాలి వచ్చి, "మీకోసం మెవరో వచ్చారు" అన్నాడు. తనకి తెలీనట్టే మెల్లగా వెళ్లిపోయినాడు డాక్టరు. రోగి, గులాబి యీ రెండే యీ ప్రపంచంలో ఆయన గణించేది.

"ఎందు కత్తయ్యా, నాన్నకు కోపమొచ్చింది?" అంది బుజ్జి.

ఏమని చెప్పను దాంతో? "మీ అమ్మో చొడ్రాపని చేసిందట, అందుకని కోప్పడుతోన్నాడు."

తల కిందికి, మీదికి ఆడిస్తో, "పుస్తకంలోని బొమ్మల్ని చింపిందా?"

"అవును, మీనాన్న బొమ్మని చింపేసింది."

౨

"నాలుగైదు రోజు లుంటా మని వొచ్చాంకదా, యీవాళ్లే తిరిగివెళ్ళట మెందుకు?" అన్నా డాయన బుజ్జిని తన కాళ్లపై వుయ్యాలూగిస్తో.

"ఏమో నాకు బాగనిపించటం లే దిక్కడ."

బుజ్జిని వొదిలి, "అసలు కారణమేమిటో చెప్పు, కామూ. నాతో చెప్పటాని కేం?"

ఆ 'కామూ' అనేముక్క ఆ కంఠంలోంచి బయటపడటంతోనే నాహృదయం కరిగిపోయింది. నాపక్కన వచ్చి కూచోని నాముఖాన్ని తనవేపు తిప్పుకుంటూ, "ఎందుకుకామూ, యాడవటం? నాకు తెలుసు, నిజంగా నిన్నేదో బాధిస్తోంది. నాతో చెబ్తావు గదూ!" చప్పున ఆదృశ్యం మళ్ళీ జ్ఞాపకమొచ్చింది. పద్మావతినికూడా యిట్లానే తనపై వొరిగించుకొని బుజ్జిగించాడు. ఆయనదేహం, చేతులు మళ్ళకంపలా అనిపించాయి. చప్పున ఆయన్ని వొదిలించుకొని కిటికీద్వార కెళ్లి బయటికి చూస్తో నుంచున్నా. బయట పద్మావతి మల్లెపొదద్వార నుంచోని పూలని తెంపుతో, "సత్యాపతి ఆన మీరగలడా..." అనే పాటని, దాంట్లోని భావాన్ని, ప్రాణాన్ని బొత్తిగా చంపేసి తబలామ్రోగుడికి అనుకూలించేట్టు కూనరాగంతో పాడుతోంది.

"ఉండు పద్మావతి నేనొస్తోన్నా" అంటో ఆకిటికీలోంచి దూకి పద్మావతిని చేరుకున్నా. ఏమేమిటో మాట్లాడుతో పూలు తెంపుతోన్నాం, అర్థం లేకండా నవ్వుతో, పాడుతో. ఆధోరణిలో పద్మావతి తంది: "ఇలా మీ రిక్కడి కొచ్చివున్న మూడునాలుగు రోజులు స్వర్గంలా వుంటుంది నాకు. లేకపోతే ఖైదే ఒకవిధంగా."

"అవును, నేను రాక మాత్రం వొకడే వచ్చి వుంటే మహాస్వర్గం" అనుకున్నా మనసులో. పై

కన్నా: "అవును మనకి కావాల్సినవాళ్లు లేక యెంద రుంటే నేం?"

"డాక్టర్ గారు పొద్దునా, సాయంత్రం హాస్పి టాలుకి వెళ్తారా; మధ్యాహ్నం తీరుబడి వున్నప్పు డంతా ఆసులాబి మొక్కలూ, ఇం జెక్స్ కలు అవీను. ఇహ యెవరో మాట్లాడను నేను?"

"ఆయన ప్రపంచమే వేరు."

నిజంగా అట్లాంటి మహానుభావుడు ఇట్లాంటి వాళ్ల ని ముడిపెట్టుకోడమే తప్ప!

మా ఆయన వొచ్చి పద్మావతి వేపు చూస్తూ ఆన్నాడు: "ఏమండీ డాక్టరుగా రెక్కడ?"

ఆమె వెనక్కి తిరిగి "న్నానం చేస్తోన్నారూ."

"మే మెనిమిదిగంటల బండిలో వెడ్తోన్నాం."

చెట్టుమల్లే నిలిచిపోయింది పద్మావతి. నేను కూడా నిర్ణాంతపోయి ఆవేపు చూశా. "ఏం?" అంది.

"రేపు చాలా ముఖ్యమైన పనుంది మా కక్కడ. ఇక్కడి కొచ్చేప్పుడు మరిచా ఆవిషయం."

"నాలుగురోజు లుంటా మన్నారుకదూ?"

"చెప్పాగా ఆవిషయం ముందు జ్ఞాపకంలేదని."

"కిన్నెరగుట్టలో రేపటిరోజంతా గడుపుదా మనుకున్నాం" అంది దీనంగా. ఆశాభంగం కలిగిన ఆముఖం చూస్తే యెంతటి కఠినహృదయులకైనా దయ కలుగుతుంది; పాప మనిషిస్తుంది.

కిన్నెరగుట్టలు వాళ్ల వూరికి దాదాపు పదిమైళ్ల దూరంలో పెద్ద అడవిమధ్య వుంటాయి. చాలా అంద మైనవి నిజంగా అవి. అన్నిటికన్నా పెద్దవి రెండు గుట్టలు ఒహదానిపక్క నుంకొహ టున్నాయి. వాటి రెండిటి మధ్య విశాలమైన అల్లనేరిడిచెట్లు, వెలగచెట్లు, పారిజాతపుచెట్లు, రకరకాల పూలపొదలు, వాని గాఢ మైన నీడల్లోంచి మెత్తని యిసుకపరుపుల్లో వంకర టింకరగా పారే స్వచ్ఛమైన ఊటకాలువలూ తలుచు

కుంటే హృదయం అనుభవంకోసం తల్లడిల్లుతుంది. ఉడ తలు, కుందేళ్లు, లేడిపిల్లలు, కోతులు ఆకాలవల్లో నీళ్లు తాగటాని కొచ్చి మనల్ని ఒక్కచూపు చూసి వెనక్కి మళ్లి పరుగెత్తుతో మనం వాట్ని వెంబడిస్తో న్నా మేమోనని మెడల్ని మెలేసి వెనక్కి తిరిగి చూస్తూ పరుగెత్తుతోంటే యెంతో బాగుంటుంది. నెమిళ్లు, జంటలుగా తిరిగే అడవిపావురాలు, అడవికోళ్లు, యింకా అనేకరకాల పక్షులు తమదే ప్రపంచం అన్నట్టు విహరిస్తూ మనల్ని చూసి బెదిరిపోతోంటాయి. ఒక రోజంతా అట్లాంటి ఆసుట్టలమధ్య గడపాలనీ, ఆనీ డల్లో పూటకాలవలపక్కనే వండుకోతినాలనీ ఎన్నాళ్ల నుంచో ఉవ్విళ్లూరించుకుంటో ఆనాడు ఏర్పాటుచేసు కున్నాం. అట్లాంటి అమూల్యతరుణం నామూలాన్నే జారిపోతోందని నాకు తెలుసు. అదట్లా జారిపోవడం మా ఆయనకిగూడా విచారంగానే వుంది. అందుచేతే పద్మావతిమాటకి జవాబుచెప్పక మల్లెపొదవేపు చూస్తూ న్నాడు.

"క్యాంపుకి వెళ్లొచ్చి రేపుసాయంత్రం వెళ్లొచ్చు" అన్నా.

ఆయన నావేపు చూశాడు. ఆతని ఆచూపులు నాకళ్లగుండా నా హృదయాన్ని చూశాయి. పద్మా వతికూడా నాకేసి చూసింది, ఆతీర్పంతా నాచేతుల్లోనే వున్నట్టు. అట్లాగే సూటిగా నాలోకి చూస్తూ అన్నా డాయన: "వీల్లేదు, చాలా ముఖ్య మైనప నది."

డాక్టరు, చంకలో నవ్వుతో బుజ్జి వొచ్చారు. ఏచ్చే రావటంతోనే బుజ్జి మా ఆయనవేపు చేతులు కొద్దో, "నువ్వు అమ్మని యెత్తుకో మామయ్యా" అంది. పద్మావతి బుజ్జిని పొడిచేసేట్టు ఒక్క వాడిచూపు చూసింది. కాని బుజ్జి ఆవేపు చూస్తేనా! "అమ్మేం బుచ్చి పిల్లా నీమల్లే" అన్నాడు అమాయకపు డాక్టరు. "మరి పొద్దునె..." మాటలాచ్చే పసిపిల్లల్లో చాలా కష్టం. వాళ్ల ముందు చాలా జాగ్రతగా వుండాలి. పద్మా వతి అమితంగా తెలివి కల్ది. ఆమెకి తెలుసు, బుజ్జి యే మనబోతోందో. అందుకనే బుజ్జిని మాట్లాడనివ్వకండా గట్టిగా "వీళ్లీ పూట వెళ్లిపోతారట" అంది డాక్టర్.

ఆయన నావేపు చూసి “ఏం?” అన్నాడు.

“రేపు చాలా ముఖ్యమైన పనుంది” అన్నాను.
నాకడుపులో వుడుకుతోం దసలు.

“ఇక్కడి కొచ్చేటప్పుడు జ్ఞాపకంలేదు. ఈపూట వెళ్లితీరాలి” అన్నాడు మాఆయన.

నన్ను లొంగదీసేపద్ధతి పద్మావతికి బాగా తెలుసు. “రేపటిదినమంతా ఆతేటనీటికాల్వల యిసు కల్లో చిన్నిఉడతలమై విహారిద్దా మనుకున్నా” అంది. అయినా ఆమెకన్నా మొండిదాన్ని నేను మరి. అదీ ఆబుజ్జిమాట విన్నాకనా లొంగిపోవటం నేను!
“ఏంచేస్తాం మరి వీలుపడనప్పుడు!” అన్నా.

“పోనీ, మళ్ళీ యెప్పుడై నా వెడ్డాం. పర్షియా నుంచి తెప్పించిన గులాబిచిత్తుల్ని పరీక్షించాల్సింది రేపు నాకుగూడా.” అని డాక్టరన్నాడు.

ఆయన్ని చంపిపోరేయా లన్నంతకోపమొచ్చింది పద్మావతికి.

రైల్వో కొంతదూరం వెళ్లొక ఆయనో అన్నా:
“నిజంగా యేంపనండి రేపు?”

“నాకేం తెలుసు, నీకే తెలియాలి.”

“అంటే?”

“నువ్వు వెళ్లొద్దా మన్నావు గాబట్టివొచ్చాం.”

“ఎన్నాళ్లనుంచో తలపెట్టుకున్న క్యాంపింగుని నిజంగా నాకోసమేనా మానుకుంది మీరు?”

నారెండుచేతుల్ని తన చేతుల్లో పట్టుకొని,
“నిన్ను ప్రసన్నురాలిని జేయటంతప్ప వేరేం కావాలి నాకు కామూ!”

ఆతన్ని వొదిలించుకొని నా రెండుచేతులూ ఆయనమెడమట్టూ అల్లుకున్నాయి.

3

ఎందుచేతోకాని ఆవాళ సాయంత్రం చాలా అలిసిపోయా. చేతులు, కాళ్లు కదల్చడం కష్టంగా తోచింది. చల్లగా స్నానంచేసేసరికి దేహాన్ని వూగిం

చేట్టు నిద్ర కమ్ముకుంది. అలాగే నాలుగుమెతుక్కు గొంతులో పడేసుకొని గదిలో కల్లా. ఆయన టేబిల్ ముందు కుర్చీలో కూచున్నాడు. దీపం పెద్దగా వెలుగు తోంది. మంద రేదో లావాంటి పుస్తకం తెరిచుంది. కాని దానివేపుగూడా చూట్టంలేదు. ఆ సగం మాతబడ్డ కళ్లు యెటో చూస్తోన్నాయి. మంచి సారాయిత్రాగిన నాడి ముఖంమల్ల వుంది ఆయనముఖం. నా చప్పుడు వినటంతోతే బరువుగా నాలుగడుగులేసి నాముందు నుంచున్నాడు. నారెండురెట్టలూ పట్టుకొని యింకా మాసుకోపోయే కళ్లగుండా ఎగాదిగా చూసాడు పెద్ద పులిలాగ. భయమేసింది. మెల్లిగా చేతుల్ని వొదిలించు కోపోయా. చప్పున మహాఉద్రేకంతో నిరాకరిస్తోన్నా వినిపించుకోకుండా నన్నంత తనకి అదుముకొని నలు పుతో ముద్దెట్టుకున్నాడు. వొళ్లంతా నొప్పెట్టింది. అమాంతం మంచంలో పడిపోయా. మళ్ళీ దెగ్గిరకి రాబో తోంటే కాలితో తన్నేసా. నిజంగా ఆవొక్కక్షణం శ్వాస ఆగిపోయింది. వొళ్లంతా ప్రెస్సులో వొత్తిన ట్టయింది. “ఫీయేమి టీపశుత్వం? ఈపందిబలం వున్నందు కేనా మొగాడి ఆధిక్యత?” ఇంకా యేమేమో అనేశా గబాగబా. అట్లాగే వుండిపోయాడు. పెద్దమార్పు. ఆమత్తు. ఉద్రేకం అన్నీపోయి దయాపూరితదృక్కుల్లో చూస్తోన్నాడు. పశ్చాత్తాపం ఆ ముఖాన్ని ఆసరించింది. మెల్లిగా దెగ్గిరి కొచ్చి, “క్షమించు కామూ, ఏదోపిచ్చి ప్రపంచంలో వుండి నువ్వొహ దేవతవని మరిచి అలా ప్రవర్తించా.” అన్నాడు. నే నావలివేపు ముఖం తిప్పు కున్నా. లేకపోతే స్త్రీలలో పట్టుడల వుండదనరు మరి!

అట్లాగే స్టూలుమీద కూచున్నాడు.

కాస్త మెలకు వొచ్చేప్పటికి పక్కగదిలోని గడియారం పన్నెండు కొట్టింది. ఆవేపు చూస్తే స్టూలు పైన అట్లాగే కూచున్నాడు ఆలోచిస్తో. కనికర మని పించింది. “పడుకుంటే? మళ్ళీ పొద్దున్నే లేవాలి.”

పెద్ద తప్పుచేసిన కుణ్ణాడిలాగా లేచొచ్చి నా పక్కన నన్ను తగలకండా దూరంగా ముదురోక్ర పడు కున్నాడు.

రెండు గంటలకి మెలకువొచ్చింది. ఆయన లేడు. నా కఠినప్రవర్తనకి విసుగెత్తి యేదైనా అగాయిత్యం చేసాడేమో నని భయమేసింది. లేచి గదిబయటి కొచ్చా తోట్లోని బాయివేపు వెళ్లా. తలుపు తెరుచుంది. కాళ్లు వొణికాయి. ఏడ్చు కుత్తుకలో కొచ్చింది. సరాసరి బాయివేపు పరుగెత్తా. మూలవేపు తిరగటంతోనే బాయిదెగ్గిర గచ్చుమీద తోట్లో పనిచేసే మాల లచ్చి, ఆయన.....

* * * *

ఏమిటో అసహ్యమేసింది. మాటకూడా మాట్లాటం మానుకున్నా. కాని ఆయనప్రవర్తనలోమాత్రం భేదం రాలేదు. ఇంకా తన జీవితమంతా నాకోసమే అన్నట్టు మెదిలేవాడు. మొదటిరోజుల్లో నేననుకున్న యిట్లా నాప్రవర్తనని మార్చడంవల్ల పశ్చాత్తాపపడతాడేమో, బాధపడతాడేమోనని. నాదెగ్గిరి కొచ్చి క్షమించమని ఏడుస్తాడేమోననికూడా అనుకున్నా. కాని తను కూడా విచిత్రంగా మెదలడం ఆరంభించాడు. సాధ్యమైనంతవరకు నన్ను చూట్టంగాని నాతో మాట్లాట్టంగాని అవసరంకాకుండానే ప్రవర్తించేవాడు. విధిలేక ఎప్పుడైనా వొకటిరెండు ముక్క లేవో మాట్లాడా ల్సాస్తే తీయగా హృదయం కరిగిపోయ్యేట్టు మాట్లాడే వాడు. తన చిన్నమంచం లైబ్రరీలో వేయించుకొని పడకకూడా అక్కడనే ఆరంభించాడు. "లోపలెందుకు పడుకో" రని నేనూ అడగలా. వంట అయిందంటే రావటం, పెట్టిందేదో తిని వెళ్లటం. మా కారుని, డ్రైవరుని నాకోసం వొదిలేసి తను నడిచో, లేక న్నేహితుల కార్లలోనో వెళ్లేవాడు. ఇదంతా యెందుకు, ఆయిల్లూ సంసారం అంతా నాదై తను నా నొకరై నట్టు మెదలటం మొదలెట్టాడు.

నెలరోజులు గడిచా యిట్లా. ఆయేడు యెండలు విపరీతం. టైఫాయిడు వొచ్చింది నాకు. పెద్దపెద్ద డాక్టర్లని తీసుకొచ్చాడు. ఉపచారం చేయటానికి నర్సునోహామెని ఏర్పాటు చేసాడు. కాని మా ఆయన్ని ఈమధ్య కొంత అర్థం చేసుకున్నప్పటినుంచి ఏ పరస్త్రి మా యింటి కొచ్చినా నాపవతిమల్లే అవుపడేది నాకళ్ళకి.

దాంట్లో ఇంగ్లీషు చదివి టిప్టాప్ గా ఉండే నర్సునా నేను మాయింట్లో భరించడం! నర్సు వొద్దని చెప్పేసా మా ఆయనో. తక్షణమే ఆమెని చాలించి ఆఫీసుకి నెలవు కోసం రాసి ఆ నర్సుదార్జి తను పుచ్చుకున్నాడు. ప్రేమైన ఆ నర్సుకన్న యెన్నో రెట్లు శ్రద్ధగా, వోపికగా అన్ని ఉపచారాలు చేయటం ఆరంభించాడు. రాత్రంతా నిద్ర లేకుండా కామకో కూచోడంచేత రోజురోజుకీ తీసి పోతోన్న ఆయనముఖం చూస్తే ఆయన చేసిన పనులన్నీ మరచి హృదయం తరుక్కోపోతుంది. కాని యేమిటి చేయడం?

ఆనాడు పొద్దున ఆరుగంటలై వుంటుంది బహుశా. చల్లగా గాలి వీస్తోంది. కళ్లునిప్పి చూసే పుటికి నాకాళ్ల దెగ్గిర కుర్చీలో కూచుని మందుకు వొంగి తలని రెండుచేతుల్లో పట్టుకున్నాడు. పక్కన చిన్న గుండ్రని టేబిల్ మీద మందు సీసాలు, టైంపీసు, ధర్మామెటరు యింకా యేమేమో వున్నాయి. నేను కాస్త కదిలాను గావును, నాముఖంవేపు చూసాడు. జాజు మల్లె యెట్టబారిన కళ్లలోంచి నీటిచుక్కలు కారుతో న్నాయి. చప్పున లేచి వర్షుకప్పుతో కళ్లు తుడుచుకొని నాతలకి దెగ్గిరగా నేలమీద కూచొని ఒకచేత్తో నొసలు ముట్టుకొని నవ్వుముఖంతో, "ఎలా వుంది కాకూ?" అన్నాడు. నేను పెదిమలు కదల్చకముందే డాక్టరు మెకనీ గదిలోకి రావటంవల్ల ఆయన లేచి నుంచు న్నాడు. గదిసమ్మంలో నాకర్లు నుంచొని నావేపు తొంగి చూస్తోన్నారు. డాక్టరు న న్నొకపదినిముషాలు పరీక్షించి "చాలా నయంగా వుంది. నాడి సక్రమంగా నడుస్తోంది" అని చెప్పి ఆయనోకూడా బైటికెళ్లాడు. ఒక ఐదు నిముషాల తరువాత ఆయన తిరి గొచ్చి ముందటిమల్లే తలదెగ్గిర కూచొని ముఖానికి దెగ్గిరగా "నయంగా వుంది గ మా కాకూ?" అని అడిగాడు మెల్లిగా. ఆయన ఆదీనమైన ముఖాన్ని చూస్తే ఏమిటో అనిపించింది. నావొళ్లు వశంలో వుంటే ఆబుచ్చిముఖాన్ని వక్షాని కదుముకొని కంటి నీ రాతలపై బడేట్టు ఏడ్చేదాన్ని. కాని చేతి వేలినకూడా కదల్పలేకపోయా. "ఏడ్చేందుకు?"

అన్నా, గొప్ప ప్రయత్నంచేత. తనచేతిని నా మీదేసి మెల్లిగా "ఏడుపు గాదు, సంతోషాతిశయం" అన్నాడు.

చిన్నస్కూల్లో పాలు తాగిస్తాంటే గదిలో మూలకున్న మురికిగుడ్డల కుప్పమీది కెళ్లింది దృష్టి. ఎంతో ప్రేమతో బొంబాయినుండి తెచ్చుకొన్న ఆయన పట్టుకండవాలు దాంట్లో అవుపడ్డాయి. ఆయన వాటిని నాకోసమే పాడుచేసుకున్నాడన్న జ్ఞానమే నాహృదయాన్ని పూపేసింది. ఆయనకోసం యిన్నాళ్లు నాలో దాగుండిన ప్రేమంతా వొక్కసారికే బయటికి పొంగి చిచ్చినట్టయింది. ఆతని కళ్లకేసి చూస్తూ "మీరు నిజంగా నన్నిట్లా ప్రేమిస్తారనుకోలే" అన్నా. స్కూల్ని కప్పలో వుంచి మెల్లగా నాచెంపమీది తడిని తుడుస్తూ, "ఈపాలల్లో కలిపిన మందువల్ల నిద్ర వస్తుంది. ఒక గంటనేపు నిద్రపోయావంటే చాలా నయమవుతుంది" అన్నాడు మృదువుగా. ఆ విషయమే మరిచిపోవా లనుకున్నా. కాని రెండునిమిషాలతరువాత, "అప్పుడప్పుడు నేను చూసిందంతా అబద్ధమనేయండి, నమ్మతా."

"నిజాన్ని అబద్ధమని ఎలా అనను కామూ?"

"మరి?"

నాపీపుమీద చేయేసి దగ్గరగా జరిగి "కోకిలకు ఎంతమాసంమల్లే నాబ్రతుకంతటికీ నువ్వే ఆధారం కామూ. నువ్వే నాసర్వస్వం. నాకు తెలుసు నువ్వు కేవలం మానవశ్రీవి కావని. ఈరూపంలో దాగున్న

నాయిష్టదేవతవి. నేను పూర్వజన్మాన చేసుకున్న ఆమహాపుణ్యానికి ఫలితంగా ఆదేవుడే నీరూపాన యీ ప్రపంచాని కొచ్చాడు నాకోసం."

అవి కేవలం నాటకాల్లో అనే మాటలు గావు. ఆతని హృదయాన్ని చీల్చి బయటపడ్డ వాక్కు లవి. "మరి ఆ పనేమిటి?" అని అడిగా.

"నేను దుర్బలుడిని కామూ. నాలోని పశుత్వం నన్ను అప్పుడప్పుడు పూర్తిగా దాసుణ్ణి చేసుకొని ఎన్నో దుష్కార్యాలని చేయిస్తుంది. ఎంత ప్రయత్నించినా దాన్ని జయించడం నాతరంకాదు."

మరి దగ్గరగా జరిగి దీనంగా చూసాడు. నీళ్లు కారే ఆతని కళ్లగుండా చూస్తే ఏమిటో అనిపించింది. మెల్లిగా వినీ వినపడనట్లు మళ్లీ అన్నాడు: "నాకు తెలుసు. నీహృదయం అమితంగా విశాలమైంది; మహా సముద్రంలాంటిది; మురికినదుల్లో బురదతో కొట్టుకో వొచ్చిన తామరలని కడిగి తనలో లీనం చేసు కుంటుంది."

మెల్లిగా నాచేతిని లేపి ఆతని చెంపని తాకా. ఆచేతిని అట్లానే పెదిమల కదుముకొని, "దేవతవి. దేవ తని నువ్వు, కామూ." అన్నాడు, కృతజ్ఞత ఆ కళ్ల నుండి వొలికిపోతోండగా.

అయిపోయింది.